

Kivizsgálás / Diagnózis

Kezdeti stádiumban a gondos klinikai, kolposzkópos és citológiai vizsgálat hívja fel rá a figyelmet. Az előrehaladott, klinikai tüneteket adó esetek felismerése többnyire egyszerű, bár a kiindulási hely tisztázása ilyenkor nem mindig könnyű. A diagnózis alapja természetesen mindig a szövettani lelet. A pontos klinikai diagnózis felállításához, és a stádium meghatározásához a tumordiagnosztikában szokványos módszereket, képalkotó eljárásokat (cystoscopy, stb.) használnak. A környéki terjedést legjobban a kismedencei MR-vizsgálat tudja kimutatni. A regionális nyirokcsomó áttétek felismerésére a CT- és az MR-vizsgálat is alkalmas. Távoli áttétek vizsgálatában természetesen segítségre lehet a röntgen, UH, scintigraphia, a PET-CT, stb.

Stádiumok

I. stádium - csak a hüvelyfalat érintő folyamat.

IA: csak a hüvelyfalra terjed, és nem nagyobb mint 2 cm;

IB: csak a hüvelyfalra terjed, és nagyobb mint 2 cm az átmérője.

II. stádium - hüvelyfalat áttörő betegség, mely a medencefalat még nem éri el, összenyomhat környező szerveket, mint pl. a húgyvezeték, következménye szűkületet hozva létre így akár vese pangást is. Nem ad nyirokcsomó áttétet.

IIA: 2cm-nél kisebb;

IIB: 2 cm-nél nagyobb.

III. stádium - medencefalat elérő, vagy kismedencei nyirokcsomókba áttétet adó betegség.

IV. stádium - a daganat a húgyhólyagot, végbélet érinti, illetve a kismedencén túl is terjed (nyirokcsomó-státusztól függetlenül).

A szövettani eredmény, valamint a képalkotó vizsgálatok eredményei alapján egy többtagú orvoscsoporthoz, az "onkoteam" hoz döntést a kezeléssel, amely I. és IV. stádiumban, valamint fiatal betegnél, vagy sugárkezelés utáni kiújulás esetén műtét, minden más esetben pedig kemo- és sugárterápia lehet.

Az **onkoteam** egy többtagú bizottság, ahol a komplex ellátás valamennyi szakterülete jelen van, tehát nőgyógyász, kismencedei daganatsebész, klinikai onkológus és sugárterapeuta, valamint radiológus a képanyagok kiértékeléséhez. Az onkoteam megállapítja a stádiumot, és a szakmai irányelveknek megfelelően javaslatot tesz a terápiára, mely lehet műtét vagy sugár- és kemoterápia.

Mi az a patológia? Ki az a patológus?

A patológia a legszerteágazóbb és így a legizgalmasabb szakterülete az orvostudománynak.

A patológia 85%-ban az betegből eltávolított szövet- és sejtminták feldolgozását végzi diagnosztikus céllal. A hatályos Egészségügyi törvény (1997. évi CLIV. tv. 204§) szerint valamennyi szövet, szerv vagy szervrészlet esetén szövettani vizsgálatot kell végezni. A vizsgálatot a patológiai laboratórium végzi, mely minden kórházban, egyetemen és országos intézetben működik. Vannak magánlaboratóriumok is.

A patológiai laboratóriumokban speciális személyzet dolgozik. Patológus szakorvosok, szakorvos jelöltek, rezidensek, biológusok mellett magasan képzett szövettani-, immunhisztokémiai szakasszisztensek, citológus előszűrő asszisztensek, okleveles boncmesterek, adminisztratív munkatársak, logisztikai segítők végzik napi rutin szerint feladataikat.

A patológus az orvosi egyetem elvégzését követően 5 év után szakvizsgát tesz szövettanból és kórbonctanból. Kiegészítő szakvizsga a citopatológia és a molekuláris genetikai diagnosztika. A patológus minden szakiránnyal foglalkozik, de hosszú évek alatt specializálódhat például többek között nőgyógyászati daganatok és betegségek diagnosztikájára is. A patológus az onkoteam meghatározó tagja.

A szövettani mintát a klinikus orvos veszi le, majd ezt a szövetdarabot előírás szerint a patológiai laboratóriumba küldi, ahol ezt feldolgozzák. A szövettani vizsgálat speciális tudást igényel, sok évi gyakorlás és tapasztalat szükséges hozzá. A szakmai előírásokat minden laboratórium egységesen alkalmazza. Például

méhnyakrák-diagnosztikában meghatározott szövetblokkokat vizsgálnak, nyirokcsomókat elemeznek és immunhisztokémiai vizsgálatokat végeznek.

A vizsgálatról meghatározott tartalmú részletes szövettani lelet készül, a szövettani diagnózis alapján tervezhető meg a beteg további kezelése. Amennyiben a kezelési tervhez szükséges, molekuláris genetikai diagnosztikus vizsgálatokat végeznek. Centrumlaborokban sokgénés vizsgálatokat, genomikai profilozást is végeznek közfinanszírozottan.

A konvencionális vagy liquid based méhnyak kenetek, testüregi folyadékok, vékonytűvel vett aspirátumok vizsgálatát a citopatológus végzi. A vékonytű aspirátumot klinikus orvos és a citológia szakrendelőben maga a citopatológus is leveheti.

A patológus sokat foglalkozik a betegekkel, gyakran hosszas nyomozómunkát folytat a beteg érdekében, hogy a legpontosabb diagnózis születhessen. A patológus részleteket, összefüggéseket vizsgál, leletével segíti a klinikus gondolkozását. A patológia a háttérben dolgozik, a betegek most már sokkal többet tudnak a szövettani- vagy citológiai leletük jelentőségéről. Ezek a leletek az EESZT Lakossági Portálról letölthetők.

FONTOS:

A nőgyógyászati daganatok kezelése onkológiai centrumban történjen, erre a területre specializálódott nőgyógyász onkológus, klinikai onkológus, daganatsebész által!